

U3A

TIMPUL SENIORILOR

PUBLICAȚIE U₃A - ANUL VI, NR 1/2025

2025 - Anul Mihai Eminescu
175 de ani de la nașterea poetului național

GALAȚI - IANUARIE 2025

TIMPUL SENIORILOR

PUBLICAȚIE A UNIVERSITĂȚII VÂRSTEI A TREIA

ANUL VI, NR 1/2025

„Viața nu înseamnă să te regăsești pe tine însuși,
viața înseamnă să te creezi pe tine însuși”.

George Bernard Shaw

GALAȚI - IANUARIE 2025

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Redactor șef	Angela Ribinciuc
Redactor șef adjunct	Bonica Voinescu
Redactor	Mioara Ardieleanu
Redactor	Marin Mihai
Editorialist	Violeta Pușcașu
Tehnoredactor	Ioana Cioroi

ISSN 2810 – 4285 ISSN-L 2810 – 4285

Adresa:
Galați, str. Domnească nr. 47, cod poștal 800008

Contact:
Tel. 0744.701.141
e-mail: angela.ribinciuc@ugal.ro

Tipar executat la:
Galati University Press
gup.ugal.ro

Membrii fondatori

Violeta Pușcașu
Bonica Voinescu
Mioara Ardieleanu
Ioana Cioroi
Marin Mihai

COLABORATORI

Ioana Bută, Tossy Isofache, Georgeta Muscă-Oană, Cezarina Adamescu, Jenică Chiriac, Constantin Nicolae Gavrilescu, Coca Coralia Drăgan, Sibiana Mirela Antoche, Corneliu Goldu, Ion Zimbru, Gabriel N. Gherbăluță, Daniela Gumann, Daniela Lăcrămioara Capotă, Luminița Potîrniche, Teodor Parapiru, Ion Avram, Luminița Corduneanu, Neta Muscă Ionică, Marian Enache, Dan Stoica, Violeta Ionescu, Radu Moțoc, Ioan Gh. Tofan, Elena Novac, Marin Mihai, Gabriela Neguțu, Aurel Cârlig, Marina Gherghief, Rodica Cernea, Vasile Manole, Florin Mocanu.

CUPRINS

Mesaj către cititori

Bonica Voinescu (p. 3);

Editorial

Violeta Pușcașu (p. 5);

Arta de a trăi frumos

Angela Ribinciuc (p. 8);

File de viață

Ioana Bută (p. 11);

Luminița Corduneanu (p. 13);

Pasiuni

Tossy Isofache (p. 16);

Anul Mihai Eminescu

Georgeta Muscă-Oană (p. 19);

Cezarina Adamescu (p. 21);

Mioara Ardieleanu (p. 24);

Coca Coralia Drăgan (p. 26);

Constantin Nicolae Gavrilescu (p. 28);

Jenică Chiriac (p. 29);

Sibiana Mirela Antoche (p. 31);

Pagini culturale

Corneliu Goldu (p. 35);

Ion Zimbru (p. 37);

Gabriel N. Gherbăluță (p. 40);

Daniela Gumann (p. 43);

Daniela Lăcrămioara Capotă (p. 46);

Luminița Potîrniche (p. 48);

Teodor Parapiru (p. 51);

Ion Avram (p. 55);

Neta Muscă Ionică (p. 58);

Marian Enache (p. 61);

Dan Stoica (p. 63);

Violeta Ionescu (p. 66);

Radu Moțoc (p. 69);

Galati, ieri și azi

Ioan Gh. Tofan (p. 73);

Seniori fără frontiere

Elena Novac (p. 79);

Coca Coralia Drăgan (p. 84);

Unde fugim de acasă?

Marin Mihai (p. 88, 97);

Gabriela Neguțu (p. 92);

Creații

Marina Gherghief (p. 102);

Aurel Cârlig (p. 105);

Coca Coralia Drăgan (p. 107);

Rodica Cernea (p. 109);

Vasile Mnole (p. 112);

In Memoriam Savin Zofot

Tossy Isofache (p. 114).

Foto Coperta 1: George Nica

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate. Redacția revistei își rezervă dreptul de a selecta materialele trimise pentru a fi publicate și de a exclude textele care fac referiri discriminatorii, nu sunt argumentate, sau nu păstrează o tonalitate decentă, mai ales pentru teme cu iz politic, social și religios.

MESAJ CĂTRE CITITORI

CE MAI CITIM?

Bonica Voinescu

*„Întotdeauna mi-am imaginat Paradisul ca fiind un fel de bibliotecă”
– Jorge Luis Borges¹*

Ideea articolului mi-a venit după ce am citit pe facebook despre doamna profesor Violeta Pușcașu, când a fost invitată de George Nica la „Oameni care contează, Zi de Zi”. Printre alte povești, doamna profesoară a enumerat la Viața în cifre: **1000 de cărți de specialitate citite. Tocite, adică, nu răsfoite.** Geografii de toate felurile, demografii, urbanism, turism, mediu, teologie, psihopedagogie.

Beletristica n-am mai numărat-o.

Deci, hai să nu ne mai gândim la nenumăratele cărți de specialitate tocite, câteodată răsfoite, și să numărăm câte cărți citim și la această vârstă. De ce citim? Din pasiune sau din obligație? Ne obligă cineva sau doar vrem să cunoaștem și alte vieți, să cunoaștem locuri, vieți ale personalităților, din dorința de a descoperi și a învăța? Să numărăm! Câte cărți citim acum?

Punem la socoteală și cărțile de povești citite copiilor și nepoților înainte de culcare? Sunt persoane care consideră că a citi este un semn de cultură, sunt persoane care consideră cititul unei cărți timp pierdut. Îmi pun întrebarea și v-o pun și vouă, dragi cititori:

De ce citim? Pentru nevoia constantă de povești? Pentru a cunoaște mai bine lumea? Pentru a ne cunoaște mai bine pe noi înșine? Pentru a fi informați despre marile probleme ale lumii? Pentru a fi mai creativi, mai empatici, mai inteligenți? Pentru mine, cărțile sunt printre acele puține instrumente cu ajutorul cărora am putut călători în aproape orice timp și spațiu.

Dar acum citesc din ce în ce mai puține. Nu dau vina pe scăderea vederii, încă nu este cazul, dar dau vina și pe oferta foarte bogată. Înainte citeam foarte mult clasici, români, străini. Mă pasionau și cărțile despre război, istorie, călătorii. Am visat să văd locurile descrise în cărți și am avut șansa să le văd, dar prea puține față de câte mi-aș fi dorit.

---

¹ Jorge Luis Borges a fost unul dintre cei mai importanți scriitori ai secolului al XX-lea. Romancier, poet, eseist argentinian, este faimos pentru povestirile sale fantastice, în care a unit cu măiestrie idei filozofice și metafizice cu temele clasice ale fantasticului.

Sunt de multe ori întrebată: ce citești? Câte cărți ai citit?

Selectez foarte mult, dar, din vechile pasiuni au rămas cărțile de călătorii, istorie și politică, mai puțin beletristică.

Acum, în concurență cu cărțile sunt filmele, a doua mea pasiune. Dar despre acest subiect altă dată.

Mi-ar face plăcere să discutăm despre cărți, filme.

Vă recomand o autoare din România care, în jurnalele de călătorii, îmbină istoria locurilor, obiceiurile, politica. Este vorba despre Sabina Fati² „Călătorie pe urmele conflictelor de lângă noi: Kurdistan, Irak, Anatolia, Armenia”.

Chestionar privind interesul pentru lectură³

1. Cât de des citești? *

- în fiecare zi;
- o dată la câteva zile;
- săptămânal;
- foarte rar.

2. Lectura reprezintă pentru tine: *

- obligație;
- pasiune;
- un moment de relaxare;
- un mod de a-ți petrece timpul.

3. Din ce considerente citești? *

- din obișnuință;
- dintr-un interes personal imediat;
- pentru a-mi petrece timpul.

4. Care este ultima carte citită? *

5. Cum îți procuri cărțile? *

Preferi:

- ◆ să faci schimb cu prietenii;
- ◆ să le citești de pe computer;
- ◆ să le cumperi;
- ◆ să le împrumuți de la bibliotecă.

AȘTEPT RĂSPUNSURI SINCERE!

² SABINA FATI scrie analize și comentarii pentru Deutsche Welle. A condus departamentul românesc al Radio Free Europe/Radio Liberty și a fost redactor-șef adjunct la *România liberă*. În 2004 a obținut titlul de doctor în istorie cu o teză despre Transilvania la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, sub îndrumarea profesorului Alexandru Zub. Cel mai recent volum al său este *Călătorie pe urmele conflictelor de lângă noi: Kurdistan, Irak, Anatolia, Armenia*, Humanitas, București, 2022.

³ Wordpress.com

EDITORIAL

Prof. univ. dr. Violeta Pușcașu

Foto: George Nica

Să vă spun un secret...

... deși cred că o să-l descoperiți și singuri: când nu știu despre ce să fie editorialul, mă uit la politică și, brusc, inspirația rupe ușa ideilor și dă năvală pe pagina goală a laptopului.

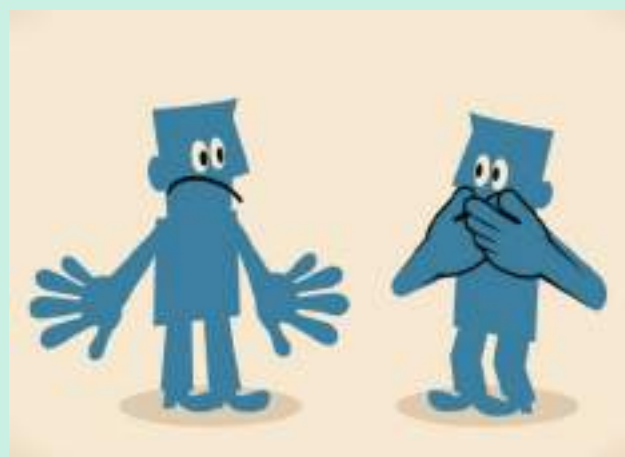

Așadar, azi, despre secrete. Că tot explodează ca petardele, peste tot, de s-au umplut mass-media de dezvăluiri.

În mod normal un *secret* este ca o monedă rară: toată lumea vrea să o dețină. Culmea e că, deși ar trebui să fie păstrat, orice om care intră în posesia unui secret simte o nevoie imperioasă să-l împărtășească. Odată împărtășit, fie și doar unei singure persoane de încredere, care, desigur, are și ea o singură persoană de

încredere, secretul devine știre de interes public, conform înțelepteii ziceri: e secret, nu-l știm decât noi și tot satul. Iar de când cu rețelele sociale, cu serviciile (cum altfel decât secrete) și cu campaniile electorale de pe la noi și de oriunde, această monedă s-a devalorizat rău de tot. Toți au cel puțin un secret de dezvăluit: o convorbire, niște întâlniri, filmări din tinerețe, documente și înregistrări, toate devin „secrete” care trebuie știute de toți.

Asta poate și pentru că oamenii nu au o părere unitar convergentă despre natura etică a secretelor. Sunt ele bune sau nu?

Kant, de exemplu, era de părere că adevărul nu trebuie ascuns, el trebuie spus integral și în orice împrejurare, fără excepție. Deci zero secrete. Să nu-i spună musafirului invitat la masă că tocmai i s-a ars friptura? Exclus și inacceptabil pentru Kant! Pur și simplu i-o servește arsă. Pe de altă parte, un filosof utilitarist precum John Stuart Mill v-ar spune că dacă un secret aduce mai multă pace și fericire decât suferință, atunci merită păstrat. Prin urmare e mai bine să nu-i spui nevestei că epuizarea ți se trage de la „ședința de lucru” terminată la Cireșica (unde apelativul poate însemna orice, hi-hi-hi).

Adevărul este că fiecare secret are contextul lui. Unele chiar trebuie ținute cu sfințenie, altele trebuie devoalate cu artă, iar altele, sincer vorbind, nu merită nici măcar să fie numite secrete. Altfel spus, există și aici o tipologie!

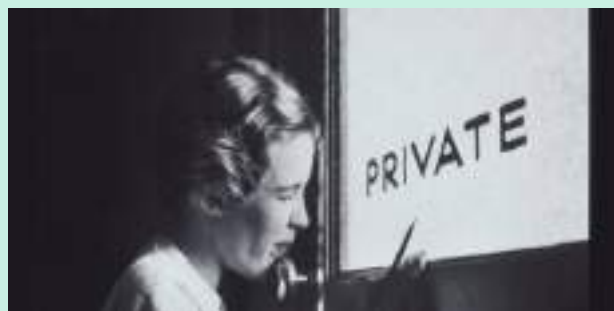
Avem secrete nevinovate și secrete jenantе, secrete banale și secrete periculoase, secrete a la nea Titi de la sculărie și secrete ale companiilor farmaceutice, ale lanțurilor de vânzări, ale politicianilor corupți sau ale jucătorilor imobiliari pe piața neagră.

Există secrete individuale, care ne protejează vulnerabilitățile, secrete de familie, care modelează poveștile generațiilor, și secrete colective, care definesc istoria lumii. Și că veni vorba de nea Titi. Deși par mai puțin spectaculoase decât cele din lumea mare, unele secrete personale pot fi într-atât de grozave încât să definească relații, cariere și destine.

În era digitală, secretele iau forme noi. De la date personale stocate pe servere până la adevăruri ascunse în spatele algoritmilor de inteligență artificială, nevoia de secretizare devine tot mai acută.

Paradoxal, deși clamăm că vrem intimitate, nu mai putem ține nimic secret - fie suntem urmăriți constant subtil și perfid, fie ne expunem noi înșine, total, pe rețele și murim de curiozitate să aflăm ce ascund ceilalți.

De aceea eu, personal, am din ce în ce mai acută senzația că în această lume hiperconectată, unde fiecare pas ne este monitorizat și analizat, păstrarea unui secret poate fi un act de libertate.

ARTA DE A TRĂI FRUMOS

„Misiunea mea în viață nu este doar de a supraviețui, ci de a prospera;
și să faci asta cu pasiune, compasiune, umor și stil”.

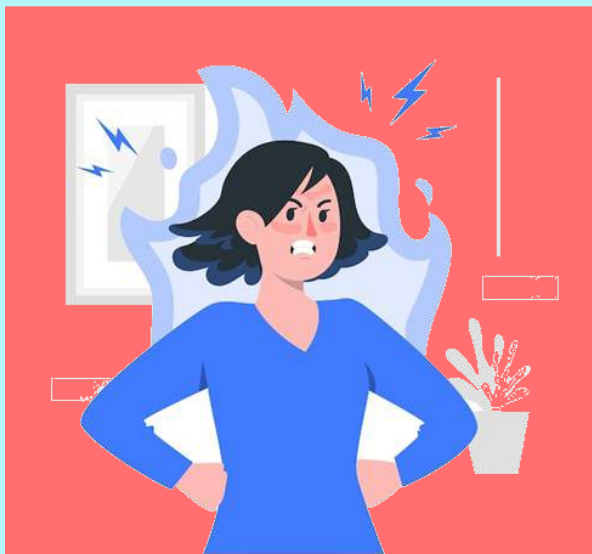
Maya Angelou

Angela Ribinciuc

Cum depășim momentele de furie?

Inevitabil, ajungem uneori în situația de a ne înfuria sau de a asista la accesele de furie ale celor de lângă noi. Oricât am încerca să ci-tim sau să discutăm despre cum poate fi gestio-nată furia, nu cred că suntem niciodată pe de-plin pregătiți pentru a face față cu succes ace-sor situații, pentru simplul motiv că lucruri pe care le înțelegem într-un fel când suntem calmi apar în cu totul altă lumină și dimensiune la su-părare.

Degeaba știm că furia, atunci când nu este controlată, ne poate afecta atât sănătatea,

cât și relațiile cu cei din jur, tot nu facem ce tre-buie pentru a ne apăra - nici sănătatea și nici relațiile.

Bunicul meu din partea mamei, Dumne-zeu să-l odihnească, un muntean harnic și pri-ceput, avea un obicei când în casa lor se de-clanșa o ceartă: ca să nu spună la nervi lucruri pe care să le regrete mai târziu, ieșea și dădea roată casei de câteva ori, pentru a se calma. El făcea astfel, acum aproape 100 de ani, ceea ce psihologii de astăzi recomandă, și anume să luăm o pauză, să facem o scurtă plimbare, să ne calmăm înainte de a reacționa la supărare. Nu știa bunicul despre tehnici de relaxare, despre exerciții de respirație, dar le făcea pentru că așa simțea că e mai bine. Și funcționau întot-deauna.

Noi, astăzi, deși avem la dispoziție tot felul de modalități de informare, suntem infinit mai stresați și mai nervoși decât erau bunicii noștri. Ridicăm tonul, vorbim urât, învinuim în stânga și în dreapta, pe meritate sau pe neme-ritate, tot ce ne iese în cale. Stresul, fie în forma acută, fie, mai rău, în forma lui cronică, stă la baza multor probleme de sănătate și a multor tulburări psihice, unele evidente, altele în for-me ascunse, cu atât mai periculoase.

Cauzele sunt multiple, fie că vorbim despre probleme financiare, probleme la serviciu, tensiuni în familie, dorința de a accede la mai mult în plan social sau de a ajunge la un anumit standard. Astfel, orice schimbare majoră care necesită adaptare poate deveni o sursă de stres și poate duce la stări de nervozitate, irascibilitate, insomnie, anxietate, dar și la vulnerabilitatea sistemului imunitar.

E adevărat că nu putem preveni și nici elimina stresul din viața noastră, însă putem căuta soluțiile cele mai bune pentru a-l diminua și pentru a-i putea face față. Aici intră mai multe aspecte, începând cu o alimentație corectă și echilibrată, cu odihnă, mișcare, relaxare, muzică, exersarea creierului prin învățare continuă (cu alte cuvinte, exact ce se face la Universitatea Vârstei a Treia!), hobby-uri, menținerea unor relații frumoase cu prietenii și familia, adică să facem tot ce ține de noi pentru a alunga cât mai departe inamicul numit stres. Și mai e ceva: cred că atitudinea față de tot ce ne înconjoară, dacă e ghidată de iubire și de bune intenții ne salvează de la multe frământări inutile și de la un consum psihic excesiv.

Revenind la momentele de furie, da, putem spune că furia face parte din natura umană, însă atât reprimarea ei, cât și opusul, pierderea cumpătului, pot amplifica anumite sentimente și pot scoate din noi la lumină ce e mai rău. Aici intervine autocontrolul și arta de a ști cum să nu cădem în capcana furiei de moment și cum să ieșim elegant din aceste situații, fără a-i răni pe cei din jur, dar mai ales protejându-ne sănătatea.

Ce putem face pentru a nu ne lăsa copleșiți? Pe lângă soluțiile amintite mai sus, putem fiecare să alegem ce ni se potrivește: activități în natură, un masaj terapeutic de relaxare, presopunctură, o ședință de cromoterapie, aromaterapie, pictura în stil mandala sau arta ikebana (arta aranjamentelor florale în stil japonez). De asemenea, ne putem ruga, putem face exerciții de respirație profundă, ne putem detașa gândindu-ne la ce știm că ne face bine.

Psihologii ne recomandă chiar, în momentele critice, câteva lucruri simple prin care ne putem „igieniza” emoțional, cum ar fi să ne spălăm pe mâini și pe față, să deschidem larg fereastra, să bem un pahar cu apă, să privim cerul, un copac sau o floare, să ne conectăm cu natura. Toate acestea ne vor ajuta să experimentăm căile non-violente ale comunicării care ne vor duce, treptat, la o analiză obiectivă a situației și, mai apoi, la redobândirea echilibrului.

În spatele furiei sunt o mulțime de trăiri care se activează atunci când cineva atinge, cu sau fără intenție, prin ceea ce face, spune sau ne transmite, un sentiment sau o suferință de-a noastră preexistentă și nevindecată.

Nu ne garantează nimeni că vom putea duce o viață perfectă, lipsită de momente în care să simțim că luăm foc, însă putem învăța - dincolo de nervii și furia de-o clipă - să căutăm să înțelegem mecanismele care se declanșează în interiorul nostru în momentele tensionate și să le dirijăm în favoarea noastră, protejându-ne astfel, pe termen lung, atât sănătatea, cât și relațiile cu cei din jur.

FILE DE VIAȚĂ

„Dacă schimbi felul în care privești lucrurile,
lucrurile la care privești se schimbă”.

- Wayne Dyer -

PROZĂ SCURTĂ

Ioana Bută

Mulțumesc!

Mă ascund uneori în câte-un om, în câte-un suflet. Stau acolo pitită, cu respirația tăiată, doar, doar nu m-o depista și nu m-o da afară. Pentru că unii oameni chiar ne pot fi casă provizorie, timp de-o vindecare, timp de-un plâns cu sughițuri. O casă în care alegem să ne adăpostim de alți oameni, de care, uneori, avem atâta nevoie, dar ei aleg să arunce cheile pentru a locui doar cu ei înșiși și nu mai au loc și pentru alți demoni.

Fantastic cum decurg lucrurile: oamenii mari dau lecții de viață, oamenii mici sunt lecții de viață! Și, da, sunt suflete care ne primesc acolo, lângă ele, indiferent de vreme, de timp, de anotimp. Indiferent că hohotim de veselie ori icnim de durere.

Mă ascund uneori în câte-un OM...

Acestora, puțini câți sunt, le mulțumesc! Azi, de ziua minunatului cuvânt, și întotdeauna. Ei se știu! Ei vor fi mereu acolo! Și eu!

Sigur va ieși soarele...

Încremenești! Stai așa, ceasuri bune, prinsă ca într-o carapace. La început te răzvrățești, dai din coate și din picioare, vrei să scapi, nu ți se pare drept să fii țintuită în starea asta, mai apoi te obișnuiești, parcă-i mai bine așa, amorțită, abia nu-ți mai vin idei, ce atâta analiză, atâta zburcium, stai, bre, înghețată acolo, conservă-te, protejează-ți creierul pentru acțiuni mai „benefice”, vorba ceea - vrei să fii fericit sau vrei să ai dreptate? Și fiindcă tu alegi să fii fericită, te ghemuiești cuminte și încerci să găsești confortabilul chiar și între zăpezi. Ușor nu este, dar nici imposibil. Și-apoi, ținând cont de mersul firesc al lucrurilor, sigur va ieși soarele...

Ne lăsăm pe mâna unui povestitor?

Viața nu-i decât o poveste! Mai siropoasă, mai amăruie, mai intensă ori mai pe lânzezeală, depinde de povestitor sau mai degrabă de cum știi s-o ascuți. Uneori te transformi dintr-un om normal într-un om „numai ochi și urechi” care-și probează permanent capacitatea de uimire. Și te tot uimește, și te tot uimește, povestea asta... căreia îi spunem viață. Asta și pentru că sunt lucruri și situații pe care le înțelegem mai puțin și lucruri (și situații) pe care n-o să le înțelegem vreodată, la fel cum sunt lucruri (și situații) pe care, cu siguranță le-am pricepe la final, de-am avea răbdare și îngăduință, luând în calcul că nicio situație nu seamănă cu alta.

Din păcate, în cele mai multe cazuri dăm bir cu fugiții, mai ales acum, în era vitezei, când tot și toate implică același efort - dăruirea timpului nostru! Și nu prea mai suntem dispuși să-l sacrificăm. Sau îl risipim aiurea, păstrând uimirea.

Viața nu-i decât o poveste!
O scriem noi?
Ne lăsăm pe mâna unui povestitor?
O luăm din cărți?

Că de nu ar fi nu s-ar povesti

Luminița Corduneanu

Ești unicat ca ouăle Fabérgé, fetiță!

La ce ți-ar folosi, ființă, șapte vieți? Nu te gândești că vor veni cu șapte morți?

Dacă zici că tu crezi, de ce umbli după icoane care plâng? Nu-ți sunt de ajuns cerul și pământul? De ce întrebi pe alții unde-i fericirea?

Oprește-te puțin, adună-te din toți. Nu te mai risipi și nu mai căuta acul în carul cu fân. Pierzi atâta timp prețios... Hai, așază-te cuminte pe prispa bunicii, ronțăie biscuiții ăia cu chimen și ia-o de la începuturi: Nu erai tu fericită în copilărie? Nu săreai într-un picior?

Ai crescut și ți-ai pierdut credința în tine căutând *sufletul pereche*. Doamne, și cât ai suferit, pentru că ți s-a zis să fii în rândul lumii și până când moartea ne va despărți. Când ai dat să ridici ochii ți s-a spus că nu e bine și *capul plecat sabia nu-l taie*. Vorbele astea să nu le mai spunem copiilor noștri.

Nu ne învață la școală despre suflet, asta e rău. Barem să ne fi spus de mici măcar doamna dirigintă: *Mă copii, mă, singuri suntem pe lume. Cum ați împlinit 18 ani, gata!, nu vă mai datorează nimeni nimic. Sunteți exact ca puiul de cuc. Zburați și vă hrăniți inima!*

Dar noi greșim tare când avem așteptări pe care viața reală nu ni le oferă. Atunci cădem în dezamăgire, ne frângem mâinile și capul.

Ce repede se face târziu în viață. Și nu poți să zici că n-ai știut. Ce n-ai știut? Doar nu ți-a furat nimeni timpul cu oboroaca. Am verificat eu, tot 21 de zile au trecut până să iasă puii din găoacă.

Irosim timp cu nemiluita, ca niște copii prostuți stăm cu înghețata în mână sub soarele arzător. Ca să nu se termine, nu mâncăm din ea, însă imediat vedem că ne-a rămas doar cornetul. Ce-a fost mai bun s-a scurs printre degete.

Acum e luni, acum e vineri. Știm doar să alergăm, încetucu nu mai merg decât bătrânii doar pentru că ei cunosc valoarea timpului. Când a murit bunica, mama plângea sfâșietor și zicea încet lângă sicriu: S-a dus mila mea, doar mama îmi zicea: „*Mai odihnește-te, puică, mai trage-ți sufletul!*”.

Tic-tac, tic-tac, da, din clepsidră curge și când dormi, ființă. Nu te întrista, bucură-te că ți s-a dat și mulțumește.

Fii bun, nu știi niciodată când se stinge lumina. Fără lamentări inutile și mofturi, trăiește cu-minte până în cea din urmă dimineață.

Dacă ți-ai crescut copiii greu, nu mai spune că *te-ai sacrificat*. Mai știi seara când te așezai lângă ei în pat? Dormeau transpirați pe năsuc visând mărunț și tu-i pupai pe frunte topindu-te de drag? Gata, ăla ți-a fost tainul.

Dacă te-ai îndrăgostit lulea și ăla pleacă, de ce te sfârteci ca proasta? Lasă-l, ducă-se. Cine te-a pus să-l consideri „soarele tău”? Ducă-se să lumineze galaxii străine. Dacă te iubea nu te lăsa în beznă. Oamenii dor uneori. De cele mai multe ori.

Natalia Drepina

Tu amintește-ți ce fericită erai, copilă bălaie, în soarele verii desculță prin iarbă. Fericită, da, pentru că atunci nu cunoșteai *pretenția* de a fi iubită cu orice chip. Atunci nu cunoșteai egoismul, încăpățânarea și răzbunarea.

Dacă aș fi avut o fată, înainte de culcare, după ce ziceam *Înger, îngerășul meu*, i-aș fi repetat și asta: *Ești unicat ca ouăle Fabergé, fetiță!*

Totul, totul ni s-a dat și ce-am făcut cu totul? Câte primăveri ne-am smiorcăit că nu e bine, că nu e destul, că la alții e mai frumos, că alții sunt mai iubiți și mai apreciați, pe când iasomia se trecea – fără să o mirosim, mierla pleca – fără să o ascultăm, liliacul se scutura – fără să-l vedem.

Ziceam robotic „*Lasă, le voi vedea la anul!*”, dar cine și unde ne-a promis că vom mai fi, pe lumea asta, la anul?

Text publicat pe blogul autoarei, <https://popesculuminia.wordpress.com/>

PASIUNI

Creății hand made

„Dacă simți că există ceva acolo pe care ar trebui să-l faci, dacă ai o pasiune pentru asta, atunci nu-ți mai dori și fă-o”.

Wanda Sykes

Tossy Isofache

2025

ANUL MIHAI EMINESCU

POEZII

Georgeta Muscă-Oană

Ninge amintirea

Se îmbracă-n alb pământul,
Adunând durerea-n slove,
Ninge tandru pe mormântul
Celui ce-a plecat spre nove.

Plopii dezgoliți îl cheamă
Cu iernatică iubire,
Neaua cade fără teamă,
Dornică de-a lui privire.

Pasărea-și oprește zborul,
Ramul codrului îl plânge;
Plânge-n taină și izvorul,
Piatra dorului îl strânge.

Adâncită-n amintire,
Unda lacului tresare,
Iar lumina, -n viscolire,
Șterge umbrele bizare.

Sub o lacrimă sihastră,
Cunoscând ce-i nemurirea,
Chiar și floarea cea albastră
Mai dorește versuirea.

Portretul lui Mihai Eminescu.
Fotografie făcută de Jan Tomas la Praga, 1869.
Sursa foto: Wikipedia

Dor de Eminescu

Pe aleile din parcul ce scâncește-n ruginiu,
Nu te mai zăresc, poete... Azi, Copoul e pustiu!
Plouă toamna pe morminte frunza galbenă de tei,
Dor ne este de poetul ce-a trecut cândva pe-alei.

Freamătă-n albastru lacul, în măsura unui vers,
Codrul își înalță ruga tremurândă-n Univers.
Mai sărac este cuvântul, mai sărac și glasul meu;
De ne-om vindeca vreodată, știe numai Dumnezeu.

Căuta-vom urma-i ninsă cu dorința de-a iubi
Limba-n care-a scris durerea bucuriei de a fi.
Ne-a-ncântat cu poezia și, iubindu-ne, s-a dus,
Ne-a lăsat o moștenire ce-o va străjui de sus.

Dor ne e de Eminescu și, de-l invocăm la greu,
În luminile de ceară plânge-nlănțuit un zeu.

Gând despre Eminescu

Crângul poeziei cheamă
Vraja versului iubit,
A rămas infirm din clipa
Când spre astre te-ai grăbit.

Teiu-mbătrânit și singur
Pleacă ramul spre pământ,
Plopii zdrențuiți de ploaie
Scutură tristețea-n vânt.

Codru-nveșmântat în vreme,
Străbătut de amintiri,
Își dorește să audă
Pasul îndrăgitei firi.

Flori albastre mai tresaltă
Lângă murmur de izvor,
Își doresc din nou poemul
Scris cu pana unui dor.

Lacul străjuit de lună,
Nuferii cu chipuri reci,
Ierburii lăcrimânde-n maluri
Te așteaptă să mai treci.

Foto: Mioara Ardieleanu

Zâmbet celest

Foto: Mioara Ardieleanu

Trec prin parcu-n înflorire, cu miresme prinse-n frac,
Cheamă liniștea din ape către malul unui lac.
Soarele-și trimite solii, saltă-n dansuri pe alei,
Strigă salcia poetul care-a stat la umbra ei.

Trunchiu-i poartă cu mândrie amintirea-n care-i scris:
„Ani la rând, aici, poetul ce părea de zei trimis
Se-adâncea în reverie și metafora sclikea,
Se dorea în zbor spre soare și râvnea un colț de stea.

Îi știa aleea pasul, porumbeii îl iubeau,
Floarea tresărea în preajmă, gâze rimele-i sorbeau”.
Nuferii revarsă-n galben amintirea-i de neșters,
Unda lacului mai poartă șoapta dulce-a unui vers.

Cântă-n violet amurgul, salcia din doruri bea,
Peste parcu-n adormire, el zâmbește dintr-o stea.

POEZII

Cezarina Adamescu

EMINESCU – LUMINA DIN NOI

Eminescu – lumina care țâșnește din noi. Pe-al său altoi.
Iubirea care nu cere nimic, ci se dăruie.
Se ia în posesie. Se împărtășește.
Iubirea obsesie.
„Iubirea nu este iubită” – Amare non amator
– iubire neiubită – iubire ciobită.
Tu Poezie-tristețe atavică născătoare de pronie.
Liră spartă de stânci zvârlită în ape adânci.
Un chin ce te năruie și te înalță la vulturul de pe stei.
Floare fără de tei când teii-s în floare.
Iubire – panglică de culoare. Panglică de lumină pe zarea senină.
Curcubeu azvârlit în zenit.
Infinit.
Arcă de sine – lumina ne poartă fiecăruia vina.
Poetul în lume și lumea poetului. Pașii profetului.
Semn al destinului – închinare La Steaua...
Eminescu necunoscut. Durut.
Eminescu recunoscut. Duh în lut.
Descoperit, redescoperit.
Eminescu iubit.
Cel mai iubit dintre pământeni.
Eminescu – patria vieții și viața patriei mele
se naște mereu în Gerar
și nemurește în Cireșar.
Salt către stele. Salt spre Luceafăr.
Cu toții ne naștem în tine. Și tu te naști întru noi.
Altoi, iar noi – lăstărele.
Lumea – o cifră finită, un număr de măști.
Pe străzi, prin grădini și prin case, același carnaval.
Măști fastuoase, măști hidoase.
Fără amnar, fără iască – aprinzi focul în vatră.
Ai grijă ca timpul să nu se răzgândească.
Pe pământul din cer, stele se nasc, stele pier...

Icoană schimbată-n cuvânt, cer sfânt.
Te privesc.
Unde-mi sunt ochii?
Printre oamenii triști
Exiști.
Și printre cei mai voioși
Iști amintiri din strămoși.
Te cunosc după mers.
Agale, stingher.
Toate pier. Tu rămâi. Icoană dintâi.
Desfrunzește-te-n vers de acolo, din Univers...
Un rai de sfințire purtat ca ramura de migdal,
Barcă la mal... Madrigal.
De tine mi-e inima plină
cum plină-i lunca de mălini și sufletul de lumini.
Aceleași întrebări,
Aceiași spini.
Codrul, strada cu plopii stingheri, lacul albastru...
Toposul sacru...
Și azi te naști în noi, în fiecare
cum din pământ se naște-o dalbă floare.
În fiecă lanuar la tine vin
poeți să se închine
cu pâine și cu vin
Amin!
Aceasta este mărturia de iubire pentru Poet și pentru Poezie.

15 IANUARIE 2025

EMINESCIANA ACUM ȘI DE-A PURURI

INVOCAȚIE

Vino-mi-te, vino iară,
și te adă, adă-mi-te,
să aprinzi o stea amară
dintre stele nemurite.

Adu-mi viață din murire,
trage-mi cerul în priviri,
mladă întru nălucire
pân' la primele iviri

ale tainicei Selene
raiul înviind în gând,
când se prăbușește-n vene
sângele de dor plângând...

Foto: Gabriela Neagu

Vino, palide Luceafăr,
ca pe valuri reci călcând
din imperiul încă teafăr
părăsit de nu știu când.

Vino, să-mi aduci prinosul
și pe frunte-așează-mi laur,
vin cu Dumnezeu Hristosul
pacea s-o presari pe plaur.

Nici nu știu cum să te-mbii
să-mi cobori, Luceafăr, dară,
Mort frumos cu ochii vii
și cu sufletul pe-afară.

Și mai adu-mi strop de rouă,
apă vie și nectar.
Să-mi acoperi – pleoape – două
cu parfum din flori de har.

Vin, pe buze cu mineiul
cu icosul și psaltirea
și mai adu-ți, martor, Teiul
să mă-nvețe ce-i iubirea.

Adu-mi plopul cel stingher
„Lacul codrilor albastru”
adu-mi cântecul de ler
înălțat în crug de astru

că-n grădinile celeste,
al Veronei sfânt Emin
ne va fi, ne-a fost, ne este
românesc destin. Amin!

<https://elearning.masterprof.ro/>

<https://elearning.masterprof.ro/>

PREȚUL NEMURIRII

Cobori din vis ca din străveche rună
Cum ochiul de Luceafăr luminează
Întreaga boltă de simțire trează
Și lauri veșnici fruntea-ți încunună.

Străbați genune și te-ntrupii aieve
Cutrierând adâncuri răcoroase
Și te-nsoțesc ondine luminoase
Născute chiar dintr-ale apei seve.

Se risipesc în urmă tulburi nouri
Și zvonuri de daimonic frig, hlamidă
Desăvârșesc privirea ta lividă
Și blânde se aud, pe rând, ecouri;

Te rătăcești fecund în somnul firii
Străluminând o lume fără seamăn
Alături de Hyperionul geamăn
Născând un vis cu prețul nemuririi...

POEZII

Mioara Ardicleanu

La steaua

În nopți senine... doar în cele
Pierdute-n albastrul
Viu de Voroneț, stelele
Sunt ca o icoană
La care simți penelul
Unui gânditor celest.
În unda lacului albastru
Se zbat lumini și umbre
Dintr-un alt hotar
În care au stat străbunii
Acestui neam de Feți Frumoși
Și Cosânzene cu flori în sân
Și mirosind a roze și a vânt
În zorii de poveste.
Pe prispa cea de lut
Se-nșiră fără veste
Luna, îngerii, cuvântul...
Oare-i vis când trece timpul?

Van Gogh - Noapte înstelată

La steaua care a răsărit
Ne-am închinat adâncul
Inimii rebele, gândul.
Doar stelele, icoane Vii,
Te sorb, Eminule, din galaxii
Și te aduc în sânul
Mirosind a flori de tei...
Kamadeva, zeul indic
Ți-ar șopti pe la ureche
Că tu, Eminule, nu ai pereche.
Captiv în aura luminii
Străpungi tot universul, versul
În rosturile firii.
Iluzii sunt când trece timpul?

Cui îi este dor de Calea Lactee?

Pe-o noptieră o carte lin m-atinge
Pe o margine de gând.
- Cosânzeano, oare tu chiar m-ai uitat?
Nu-mi răsfoiești foaia dalbă din mătase
Și nu rostești, plângând,
„La Steaua” sau „Rugăciunea unui dac”
Ori aștepti un dulce sărutat?
„Prin nopti tăcute”, „Atât de fragedă”
Sunt poemele ce le citești cu gându-ți mătăsos,
Încât mă tem că dintre vechi nepământenii
Un „Luceafăr” blând va coborî
Din lumea îndepărtată,
Ca să ne despartă...

Cum să mă joc cu timpul

Cum să mă joc cu timpul,
Când dragostea mă-nhață de-o ureche?
Aș desena pe caldarâm tot gândul
Și-n cercul fără de pereche
Te-aș săruta cu buza arsă de cireșe....
Ți-e teamă, timpule, de mine?
De-mi scuturi flori dalbe de măceș,
Pe buze rujaline... ce timp mă ține
În bucurii când lacrimi, fără greș,
Ard chipul suspendat de umbră fără a ști
Că sunt văpaie în zborul spre înalt?
Macii zâmbesc, la ultima euharistie
Schițând iubirea pe cupa de cobalt...
Cum să mă joc cu timpul
Când dragostea s-a mutat în celălalt?

POEZII

Coca Coralia Drăgan

Cere-mi, Doamne, să fac schimbul!

De s-ar putea să fac un troc
în schimbul reînvierii tale,
n-aș sta pe gânduri și
viața mi-aș da-o-n loc!

Căci ce sunt eu decât un bob
în ploaie, bătut de vânt
și dus de marile șuvoaie
ca să mă pierd în infinitele oceane!

Pe când tu ești nemuritorul,
Luceafărul culturii românești,
și pierderea-ți fu mult prea mare
și prea devreme, pentru neamul românesc!

N-aș ezita nici o secundă
să-ți dărui viața mea la schimb,
măcar cu-atât să-ți fiu în amintire,
că te-am iubit și prețuit!

Și-ai scrie iar, ca altădată,
despre sărmani, despre mișei,
căci vremuri tulburi ne încearcă
și neamu-i plin iar de nevoi.

I-ai biciui cu pana-ți sfântă
pe toți călăii de români,
ce au vândut Țara Română
peste hotare, la străini.

Durerea-i mare-ntreg poporul
că e batjocorit de frați,
că trag la jug să umple-ogorul
și cei de „rang” dorm fără saț.

Cere-mi, Doamne, să fac schimbul
cu bardul poeziei românești,
să scrie iar versuri de aur
pentru-ai săi frați de neam ceresc!

Din nou și mereu Eminescu

Azi e numai despre tine,
tu, poetule din fire
și gigant al nemuririi
prin poemele-ți potire.

Mii de versuri despre tine
au tot curs în rime, rime,
că nu știu ce-aș mai putea
să scriu despre opera ta.

Mi-s gândurile înălțate
de versurile tale neuitate,
de geniul poeziei tale, pierzându-te
printre luminile astrale.

Luceafărul mi-a fost lumină
când sufletu-mi era-n furtună
și Lacul codrilor albastru
mă atrăgea precum un astru.

Și-n umbra teiului din veac
la care-ades te-adăposteau,
am poposit și eu, cândva,
cu gând ascuns de-a te vedea.

Și toamna-mi este mult mai dragă
de când ai scris că-Afară-i toamnă
și cad ades și eu pe gânduri,
pierzându-mă în „mici nimicuri”.

Tu mi-ai răspuns ce e amorul
deși l-am întâlnit cu dorul,
că „e prilej pentru durere
și mii de lacrimi nu-i ajung”, eterne.

Mulți confracți te-au tot cântat
prin versurile lor din veac,
te-au înălțat unde ți-e locul,
sus, pe podium, căci ai ars ca focul.

Au scris de tine ca poet
dar și ca mare patriot,
ca iubitor de limbă-a țării,
dar și de nația română.

Și cât de-ndrăgostit ai fost...
că inima ți-a ars în foc
și-n negre gânduri te-ai închis
între real și delir.

Puțin pot scrie despre tine
Că n-am cuvinte la `nălțimea
valorii tale de poet,
dar te iubesc și-mi ești ca sfânt.

POEZII

Constantin Nicolae Gavrilesco

LUCEAFĂR

(Veronica și Eminescu)

Luceafăr din visare
al ciclului stelar
în noapte va răsare
cu dor adânc, amar

Din bolta înstelată
în Lume va privi,
tot căutând pe fată,
la geam de s-ar ivi.

Ar renunța să fie
nemuritor și rece,
iubind făptura vie
și-n Lume ar petrece.

Că și-ar scurta din viață
deloc nu i-ar păsa,
iar de i-ar fi și soață
în om s-ar transforma.

Chiar ar cerși, firește,
să-i fie-ngăduit,
din stea ce înflorește
să se transforme-n lut.

Dorința-i este mare
și dragostea-l sfâșie,
scruteaz-adânc în zare
iubita ca să vie.

O vede-n miez de noapte
pe altul sărutând
și zidul ce-i desparte
din Cer până-n Pământ.

Crevedia, Ianuarie 2012

RUGĂMINTE SACRĂ

Tu pe rază să cobori
Eu să urc la tine-n zare,
Să te sorb iar din priviri
Până soarele răsare.

Tu poți veni într-o clipită,
Eu... pot urca într-o viață,
Să avem clipă fericită
Până-n zori de dimineață.

Cum poate timpul să ne-ajute
Să fie noaptea nesfârșită,
Cu jurăminte de dragoste
Iubirea să ne fie împărtășită?

Nici tu nu poți dispune
Să stea timpul încremenit,
Nici eu nu pot a-ți spune
Că dragostea s-a împlinit.

Tu pe rază să cobori,
Eu să urc la tine-n zare,
Noaptea să-mi trezești fiori
Ziua doar... dor de iubire.

Crevedia, 13 Iunie 2012

A scrie despre Eminescu...

- Eseu -

Jenică Chiriac

Jenică Chiriac – scriitor, membru al Cenaclului Literar „Casa Speranței”; profesor de fizică și inspector de fizică – Brăila

A scrie despre Eminescu - cum ar fi să ating Cerul cu mâna. Geniul său neegalat în Cultura Română este un reper, o piatră de hotar între două lumi, cea de dinainte și cea de după.

A scrie despre Eminescu - cum ar fi să umpli un ocean cu o picătură de apă vie din creația sa desăvârșită. Cu o picătură de cerneală nu poți acoperi o operă de magnitudinea unui Geniu.

Și totuși! Geniile sunt oameni; au trăit, s-au mișcat printre noi; au avut vicii, suferințe, sentimente; au iubit și s-au sacrificat; au cucerit nemurirea grație talentului primit de la Dumnezeu.

Sunt oameni de litere, condeieri pe care soarta, destinul, Decizia Divină i-a plasat în trecerea lor efemeră prin această lume, în proximitatea creatorilor de unică valabilitate.

Avem în față o carte sub semnătura lui Vintilă Russu Șirianu, drept pildă că acesta a avut șansa unică de a se fi aflat, în diferite momente ale existenței sale, lângă nume de referință în literatura mare, poeți, scriitori, muzicieni, sculptori, actori de primă mână. A adunat, deci, în volum, note „din momentele pe care - în valul de timp a peste o jumătate de veac – am avut bucuria să le petrec în preajma unor mari creatori de literatură și artă” („Vinurile lor...”, Ed. pentru literatură, 1969, pag. 5).

Vintilă Russu Șirianu
Sursa: Wikipedia

Autorul acestor valoroase amintiri recunoaște: „Voi încerca să le comunic cititorului, cu toată simplitatea, în absolutul lor adevăr” (...).

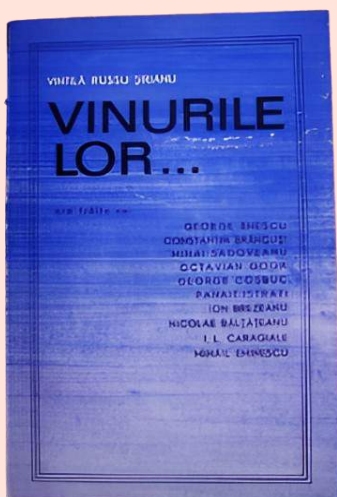
„Figurile pe care le evoc au calități și dimensiuni prea mari pentru pana mea de mediu condeier”(...).

„Prietenul meu cititor mă va ierta” (pag. 6).

Toate notele de prefață sub semnul „Vinurile lor...” se constituie într-un act solemn față de cei dispăruți, un prinos de admirație și de pietate (...).

Și totuși! Geniile sunt oameni, cu trebuințele lor, cu lipsuri și calități, cu suferințe fizice și psihice.

Dar, în grandoarea vieții lor materialnice rămân unici. Simpla evocare a vorbelor dumnealor, a aspectelor exterioare, a faptelor și atitudinilor are, se pare, aura unor misterioase trăiri, ies, cu prisosință, din obișnuitul cotidian. Tocmai de aceea un trăitor de anume sensibilitate, din preajma acestora se va extazia, va hiperboliza totul.

Este și cazul lui Ion Russu-Șirianul, tatăl autorului, un valoros publicist ardelean, „fondator al cotidianului de luptă Tribuna din Arad. Nepot al lui Slavici, tatăl meu și-a făcut ucenicia la București (...). În casa lui, a împărțit câțva timp aceeași cameră cu Eminescu” (pag. 5).

Multe, inedite, interesante momente de viață trăite în intimitatea geniului eminescian! Toate le-a povestit, la gura sobei, fiului său. În prezentul eseu, ne-am permis indiscreția de a reproduce doar episodul tragic al îmbolnăvirii poetului național. (Pe text, am operat corecturi de actualizare a normelor academice de ortografie).

Iată textul!

„Când l-am văzut pe acel Eminescu, am simțit că, într-o singură clipă, îmbătrânesc cu câțiva ani.

Ce haine pe el? Nu-s ale lui. Mânecele, prea lungi, atârnă peste mâini. Pantalonii, prea largi, se târșâie...

Stă fără prezență, între doi polițai și doi infirmieri, care se răsteau unii la alții, nu pricep din ce cauză. La câțiva pași, un vehicul ciudat, jumătate caretă, jumătate dubă... El stătea așa, docil, fără prezență.

M-am aruncat spre el, m-am oprit în fața lui. Cred că am împreunat mâinile a rugă, căci toată ființa mea era numai rugare, o deznădăjduită rugare.

I-am căutat cu ochii mei privirea, am strigat:

- Domnule Mihai!...

Dar n-am aflat nimic: Eminescu nu mai avea privire! M-am izbit, cu groază, doar într-un ochi gol! Acel ochi mare, alb, cu desăvârșire gol de orice viață, de orice percepere.

Cumplită minută!

Am mai strigat încă o dată:

- Domnule Mihai!... Eu sunt, ciobanul... nu mă cunoașteți?

Mut îi era glasul, mut îi era ochiul. Nici un semn. El nu mai era. Mi-am strâns obrajii între palme și am rămas așa, stană de gheață, în căldura de gheenă...

L-au împins spre careta aceea cenușie.

El pășea încet, încurcat în târșâiala pantalonilor.

Părea că împlinește, cuminte, indiferent, un îndemn. Părea că nu mai suferă, că e mut de orice cuvânt, că nici un gest nu face...

Dar eu, cum stăteam astfel, cu o rană adâncă în piept în loc de inimă, cum priveam prin păienjenişul genelor înlăcrimate, l-am văzut, parcă departe într-o ceață rece, supt de nisipuri mișcătoare, înfundându-se în mlaștini negre, ridicând brațele.

Și-am auzit glasul său, cel adevărat, strigând cu desnadejdea celui ce se îneacă:

- Ajutor!

M-a pătruns durerea până în cea mai adâncă vibrație a ființei mele. Am invocat un miracol. L-am strigat pe Dumnezeu.

Dar iată că, în loc să-mi vină pe buze o rugăciune creștinească prin care să cer ajutorul Celui de Sus, m-am pomenit murmurând, cu fierbinte fervoare, ca un fel de stranie credință:

Cobori în jos, luceafăr blând,

Alunecând pe-o rază,

Pătrunde-n casă și în gând

Și viața-mi luminează!

A fost ultimul meu cuvânt către Eminescu, a fost un adânc, îndurerat adio!”.

În adevăr, Eminescu a fost Luceafărul poeziei, a fost lumina ce străluce sub limba literară făurită!

Iată! Am scris despre Eminescu!

PATRIOTISMUL EMINESCIAN

Sibiana Mirela Antoche

„Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut, ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară” – Mihai Eminescu

Poetul Mihai Eminescu este considerat de majoritatea criticilor un scriitor patriot. Dragostea pentru țară a poetului a fost reflectată atât în poezie, cât și în viața cotidiană, și mai ales în articolele scrise în ziarul „Timpul”.

Totdeauna, pe Eminescu l-a entuziasmat iubirea de patrie, dragostea față de poporul al cărui fiu era, cu alte cuvinte a dat dovadă de un profund patriotism și de o mare dragoste de țară.

Ideea de patrie se asociază cu elementele specifice care dau țării o configurație unică, iar conștiința identității cu patria se reflectă în universul imaginar, ca o revelație a celor mai sublime idealuri.

Unind într-o simbioză desăvârșită patosul personal cu ecourile de veac ale celui colectiv, poetul dă expresie unor tulburătoare sentimente patriotice:

„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Tânără mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori”.

Nutrind țării sale „viața în vecie, glorie, bucurie”, poetul subsumează raportul dintre posibilitate și realitate, sugerând o singură alternativă: existența patriei în eternitate.

Poetul pare a fi răscolit în permanență de vuietul etern al patriotismului ce străbate neconținut către noi, românii, din timpurile cele mai vechi, realizând o punte de legătură între prezent, trecut și viitor:

„Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pământ și apă -
Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimânt,
Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pământ”.

Există, oare, în întreaga literatură română o poezie care să întrecă „Doina” lui Eminescu și să fie atât de imprimată în sufletul fiecărui român? Se poate spune că nu; Eminescu nu se laudă că-și iubește neamul românesc, dar o face cu toată puterea ființei sale. Își folosește versul ca mod de exprimare a sentimentelor sale de dragoste de neam și țară, dincolo de toate criticile ce i se atribuie.

În fața acestor dovezi de eroism, poetul a trăit satisfacția marilor împliniri. Și, de aici, izvorul nesecat al încrederii sale, de aici, forța și respirația nemărginită a visurilor de neegalat.

Patria va fi tot mai riguros prezentă în universul gândirii și simțirii poetului, cu cât, metaforic, pare să fie mai ascunsă. Ea se identifică cu *tot ceea ce mișcă: râul, ramul, codrul, florile, păsările, oamenii osteniți de munca câmpului, buciul ce cântă a jale...*

Eminescu ne îndeamnă să fim patrioți români autentici și în același timp români cu deschidere spre a învăța ceea ce este bun și la alte popoare.

Mihai Eminescu a fost și rămâne modelul românului dornic de cunoaștere universală, un fidel păstrător al identității sale naționale.

Mihai Eminescu este poetul român care nu poate fi egalat și, în același timp, face parte din galeria celor mai mari oameni de cultură din literatura universală. Prin el, poezia românească a urcat pe cele mai înalte culmi. Genialitatea și talentul artistic deosebit l-au așezat în rândul celor mai mari poeți.

„Patriotismul, cu toate acestea, nu este iubirea țării, ci iubirea trecutului. Fără cultul trecutului nu există iubire de țară” – Mihai Eminescu.

Brăila, 18 ianuarie 2025
„Casa Alexiu” – Muzeul Brăilei „Carol I”

Să nu-ți dorești a te întoarce!

(Volumul de versuri „Îngemănare”)
Sibiana Mirela Antoche

Să nu-ți dorești a te întoarce,
O clipă doar din veșnicie,
Poeme triste-n foi a-i toarce,
De-atâta cruntă sărăcie.
Ne plâng pădurile de sete,
Ne plâng și păsările-n ram,
Ne plâng și clipele în plete,
Ne plânge libertatea-n ham.
De ți-ai dori să-ți vezi pământul,
Pământul drag ce l-ai slăvit,
N-ai pune mai presus cuvântul,
Ci neamul ce ți l-ai iubit.
Cu-atâta patos ți-ai dus viața,
În slujba bietului român,
Dar el nu ți-a-nvățat povața,
Să fie-n țara lui stăpân.
Să nu dea nimănui socoată,
Să-și crească pruncii-n sfântul grai,
Să aibă dreaptă judecată,
Croind din neguri dulce rai.
Încorsetat de neputință,
Întorci privirea către stele,
Și ne îndemni la conștiință,
Luând cu tine cele rele.

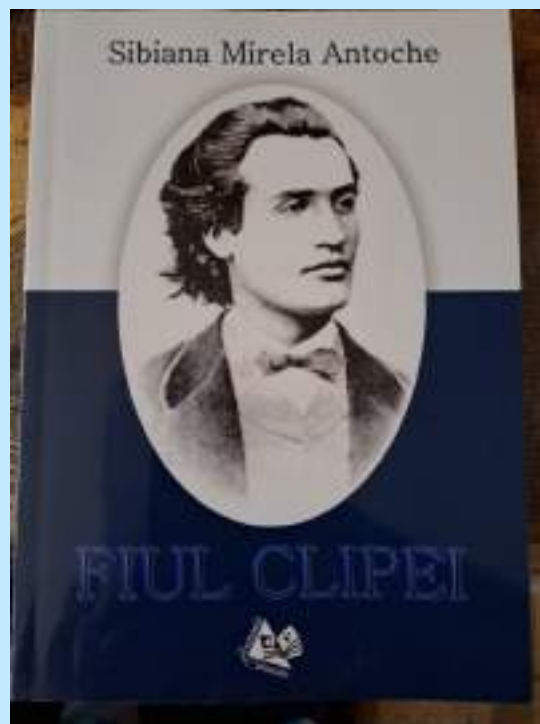
Încondeiez tristeți de ceară

„Ei cer să cânt... durerea mea adâncă
S-o lustruiesc în rime și-n cadențe”,
Dar au uitat că-s lacrimă și stâncă
Și n-am trăit în false aparențe.

Ei mi-au furat scânteia din retină
Și-au consimțit a fi de împrumut,
Mi-au aruncat făptura-ntr-o ruină
Și am murit în ochiul meu, tăcut.

Ei nu-și mai pot găsi identitatea,
Sunt vitregi fii ai neamului român,
Eu mi-am găsit în ceruri, libertatea,
Nepieritor Poet și pururea bătrân.

Ei nu-mi mai pot clinti eternitatea,
Eu, singur, mi-am clădit-o din genuni,
Mi-a fost și-mi este pavăză, dreptatea,
Sădită cu sudoare, de străbuni.

Statuia lui Mihai Eminescu din Iași (Cezar Suceveanu). Sursa: Wikipedia

Ei n-au mușcat din fructul pasiunii,
Eu am păcătuit iubind nebun,
Sub tălpi am ars, cu patimă, tăciunii,
Dar n-am putut opri al meu taifun.

Ei m-au zidit între pereții vieții,
Eu n-am cedat ofertelor infame,
Rupând în zdrențe valurile ceții,
mi-am dus trăirea-n austere drame.

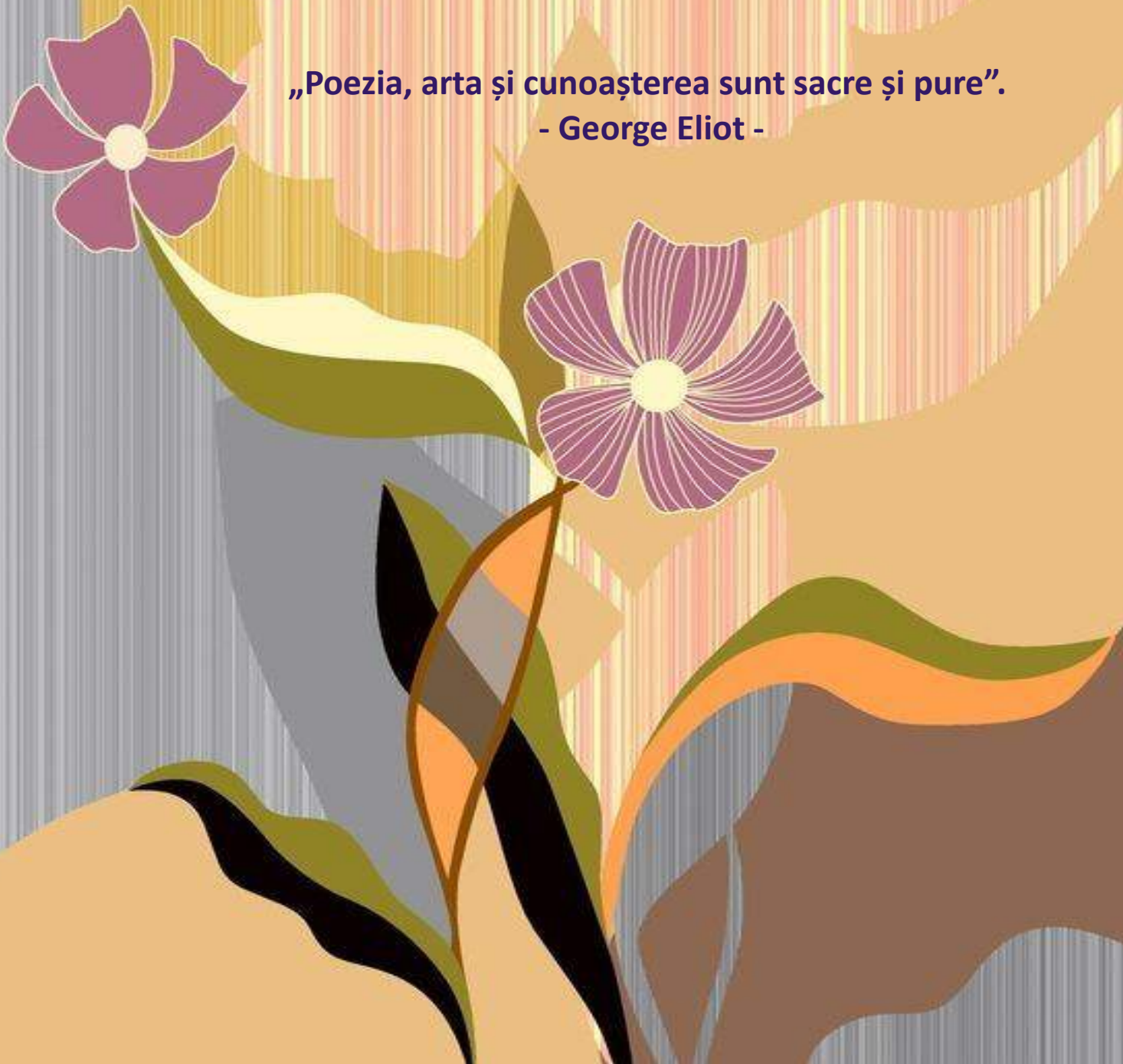
Ei mi-au croit o haină prea săracă,
Să pot să-ncap în ea când voi sfârși,
Eu am luat purtarea lor în joacă,
Genunchii lor iertare vor cerși.

Am scris cu-atâta dragoste de țară
Și-atâta patos mustuie în vers,
Încât încondeiez tristeți de ceară
În candela ce arde-n Univers.

PAGINI DE CULTURĂ

„Poezia, arta și cunoașterea sunt sacre și pure”.

- George Eliot -

CARTE DE ÎNVĂȚĂTURĂ

Fetele de la „Cuza”, de Laila Samoil Chitic

Prof. dr. Corneliu Goldu

„Toate drepturile rezervate autoarei”, care nu este la prima „abatere”. Din „Cuvânt – înainte”, aflăm că „textul adaugă un alt capitol primului volum”, continuând povestea care amintește de „frumoasa și... îndepărtata noastră adolescență”, „o frânghie de aur/ pe care n-o poți tăia, dacă vrei, cu cuțitul,/ legând nadirul și zenitul” (Nichita Stănescu)

„Fetele de la Cuza” au și deprins „să meargă pe valuri, în picioare”, mult înainte de semicentenarul absolvirii Liceului de fete „Al. I. Cuza”, în 1975. „Bătrânii călugări” de la L.V.A. își scot pălăria (fără baston, încă!) în fața mai tinerelor „măicuțe” de la „pensionul” de altădată care jucau „Hora Unirii” cu gândul la „Cântecul Gintei Latine” și la iubiții lor... profesori pe care îi apreciază „de la tinerețe, pân-la bătrânețe”.

Autoarea este absolventă a primei școli în limba română din Galați, Școala 24, unde, pe vremuri, am avut bucuria să fiu profesor.

Nu-i ușor să fii elev și apoi profesor la „închisoarea ce se cheamă L.V.A.”, cum cântau fetele când plecau la practica agricolă. Am ajuns colegi de catedră, după ce doamna cu nume audio-vizual, Laila-Margareta, fusese cea mai „severă” inspectoare.

Am dat admiterea la liceu în aceleași condiții, fără meditații, fără contestații, fără alte mofturi, cu stimă față de profesori, chiar dacă nu pe toți îi iubeam.

Pe celebra Domnișoară Chiochiu am avut-o profesoară la gimnaziu, iar doamna Brociner preda la L.V.A. germana și franceza. Bacalaureatul l-am dat și noi tot cu profesorii școlii, cei care ne cunoșteau bine după anii de liceu.

Vechea clădire a Liceului „Al. I. Cuza”, „cu un tei lângă treptele de la intrare, avea aerul unei școli serioase”. (p. 12). Demixtarea s-a făcut la începutul „epocii de aur” și a durat un cincinal. Și la L.V.A. era „moda” ca în fiecare an să ne mutăm în altă clasă. Orarul zilnic era de cincisase ore, inclusiv sâmbăta, cu pauze mici și cu pauza de... covrigi.

Panoul de onoare, cele ale absolvenților, sediul U.T.C, poarta încuiată de la 8 la 14, fără comentarii. Noi nu aveam pe hol „oglină, oglinjoară” fiindcă nu prea aveam ce admira. Pe Bălcescu nu era încă brăgăria, dar era o librărie unde acum este un anticariat. Stejari, tei și castani aveam și noi, chiar și „plopii fără soț”. Acum, „accesul interzis în școală” e din motive de retrocedare sau de renovare, în cazul CNVA, mutat la fostul Liceu de Marină. În clase, portretul „tovarășului” era încadrat de steme și de regulamentul școlar. Uniformele obligatorii aveau foarte vizibil „numărul matricol” pentru identificare.

Din carte, aflăm multe despre colegele de clasă, mai ales despre colegele de bancă, „în oglinzi paralele”. Profesoare și profesori de toate categoriile. Un loc special îl aveau dirigintele și dirigenta, „reformată” în „consiliere”. Elevii aveau dreptul să învețe, să-și facă temele, să dea teze. „Timpul liber” era ocupat cu de toate: practică agricolă, PTAP (pregătire pentru apărarea patriei), concursuri, serbări, dar și „pozne, năzbâții, obrăznicii”, relaxări, îndrăgosteli, serviciul în școală, banchetul, bacalaureatul.

Un loc special îl ocupă, atunci și acum, „întâlnirile de promoție”: „la 10, 20, 30, 40... și la mai multe...”.

O poveste în cuvinte și în „imagini de demult puse lângă amintiri, ieri lângă azi, rețetă miraculoasă, cu ingrediente bănuite: prietenie, conștientizarea valorii, încredere, simțul realității, umor”.

„Carte frumoasă, cinste cui te-a închis!”. Dacă o citești cu sufletul, acolo îți și rămâne...